

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jederkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutrnjega praznika izide prihodnji list v ponedeljek 10. decembra 1888.

Josip Gorup.

V Slovencih ni bilo doslej neznano ime, katero smo zapisali na čelo današnjemu članku. Narodna društva, posebno Tržaška, zatekala so se večkrat k nositelju tega imena in nikdar ne brezuspešno. Saj je iskreno rodoljubje njegovo bilo splošno znano. To pa je temveč vredno, ako pomislimo, da so se nam doslej odtuževali vsi, katerim je Bog dal obilo. „Beraškega ponosa“ neso hoteli deliti z nami.

Vse drugače Josip Gorup. Oni, ki ga poznajo od tedaj, ko je nekoliko let prebival v Mariboru, vedo, da je že takrat ljubezen do naroda in domovine napolnjevala njegovo srce. Bilo je to v najlepši dobi narodnega našega preporoda, katero bodo domači naši zgodovinarji krstili morebiti kedaj — Mariborsko dobo. Najinteligentnejši in narodno najgorečnejši rodoljubi zbirali so se takrat v prijaznem mestu ob deroči Dravi. Njim ni narodnost bila za parado, temveč hoteli so, da se razodeva vedno tudi javno. Drugo — in še celo v Ljubljani — neso se rodoljubje mogli otresti nemškega občevalnega jezika; v Mariboru napovedali so mu boj. Mej poslednjimi bil je tudi Josip Gorup.

Mnogo je sicer vedno imel uradnega posla; a če mu je čas le količkaj dopuščal, podal se je v narodno družbo. V njej je zunaj kroga rodbine svoje našel največ zadovoljnosti in sreče. V njej navzel se je pa tudi one narodne odločnosti, katera ga diči še sedaj. Ponosen je bil slovenskega svojega porekla; ponosen zaradi lastne vrednosti svoje; ponosen zaradi lepih lastnosti naroda svojega. In ta ponos ohranil si je vedno; ohranil tudi potem, ko mu je sreča naklonila milijone bogatstva. V tem narodnem ponosu ima izvir tudi vzgledna narodna odgoja vse njegove dece. Dasi sta obe soprogji njegovi bili Nemki, odgojena je vendar vsa deca strogo slovenski in gospod Gorup sam ne bi za nobeno ceno z otrokom svojim izpregovoril drugače, ko v slovenskem jeziku.

Že po vsem tem, kar smo povedali, more se Josip Gorup prištevati prvim rodoljubom slovenskim. Včeraj postal je pa tudi največji dobrotnik slovenskega naroda in gotovo mu bijejo hvaležnosti nasproti srca vseh zavednih Slovencev od Drave do Kolpe ter od Mure do Adrije. Veliko pozornost vzbudilo je že njegovo mecenatsko podpiranje slavnega pesnika našega Simona Gregorčiča; z zagotavljenjem podpore za ustanovitev višje slovenske dekliške šole in napravo tako bogatih štipendij pa je gospod Gorup poslal sledbenik slavnega hrvatskega mecenata vladike Strossmayerja.

Kar nas pri velikodušnih darovih Gorupovih posebno veseli, pa je, da je tudi o tej priliki pokazal svoje rodoljubno prepričanje. On namreč štipendij svojih ni namenil le jedne deželi ali jednemu kraju, kakor so to doslej delali pri nas vsi ki so ustanovljali štipendije; ampak namenil jih je prebivalstvu Kranjske, Štajerske, Koroške in Primorske, a določil je izrecno, da imajo do njih pravico le hčere in sinovi slovenskih roditeljev. In to je ravno najimenitnejša določba njegovih ustanovnih pisem, kajti vsled nje bode se narodnost naša jako utrdila po vseh imenovanih deželah. Pa tudi pravico podeljevanja uredil je gospod Gorup tako, da ni mogoče izkrivljati njegove intencije; uredil tako, da bodo te štipendije v resnici uživali vedno le sinovi in hčere slovenskega naroda, kajti za slučaj, da bi izumrli njegovi moški potomci, določil je, da bode štipendije podeljeval deželni zbor kranjski, dokler bo imel narodno slovensko večino, sicer pa odbor „Matice Slovenske“. V teh določbah zrcali se nam najlepše, ko zlato čisto rodoljubje Gorupovo; zrcali najlepše njegovo za razvoj in napredek našega naroda uneto srce.

In kaj naj rečemo o kraljevskeji podpori, katero gospod Gorup zagotavlja mestu Ljubljanskemu za ustanovitev višje slovenske dekliške šole? Zares, nimamo besed, da bi ta čin blagega dobrotnika mogli oceniti dostojno! Ni ga gotovo Slovenca, ki bi ne čutil, kako živo potrebna nam je višja dekliška šola, ako hočemo, da bodo naša na-

rodna prizadevanja imela kaj trajnega uspeha. Saj vidimo, kako nenarodna ženska odgoja le premnogokrat — posebno tam, kjer možje nimajo odločnosti in energije — v rodbinah znanih rodoljubov prouzročuje pri naraščaji mlačnost, ako ne naravnost nasprotstvo do narodne slovenske ideje. Da bi se temu našlo leka le v strogo narodnej odgoji našega dozorevajočega ženstva, sprevideli so že davno vsi iskreni rodoljubje in sedanja večina mestnega zbora Ljubljanskega misli že šest let na ustanovitev velikega učilišča za hčere slovenske. Ako se ideja doslej ni še uresničila, iskati je uzroka v izdatnih troških, katere bi mestu bila prizadejala ustanovitev tacega učilišča. Gospod Gorup odvezal je sedaj mestne odbornike velicij skrbij kajti obljuba njegova omogočuje takojšnjo ustanovitev tega za odgojo vsega slovenskega naroda tako imenitnega zavoda.

Gospod Gorup pa je z veledušnim svojim darom mestu Ljubljanskemu molče, a vendar zgovorno izrekel tudi nekaj, kar moramo še posebno naglasiti. Ni dvojbe, da je na Slovenskem zdravih in lepih krajev, kjer bi bili glede na prelepe ustanove in veliko podporo gospoda Gorupa merodajni faktorji gotovo radi pripravljeni skrbeti za ustanovitev višjega dekliškega učilišča. Gospodu Gorupu znana je vsa naša domovina tako, ko malokomu drugemu, on je to torej vedel dobro. In vendar se ni za trenotek pomišljal, da mora tako imeniten zavod stati v glavnem mestu slovenskem, v naravnem našem narodnem središču. Iz tega njegovega ravnanja mogli bi se prav mnogo učiti nekateri Slovenci, ki postavljajo vsako vas v neravno primero z glavnim mestom in ki tako radi očitajo, da hoče Ljubljana vse imeti zase in so slepi dovolj, da ne vidijo, koliko in kako velikih koristij ima vedno vsak narod od napredujočega njegovega glavnega mesta in koliko koristi bo imel narod slovenski, ako bo Ljubljana napredovala in procvetala.

Gospod Gorup pa bi tudi ne bil mogel svojeji podaniškeji vernosti dati boljega izraza, ko da je omenjene štipendije ustanovil v spomin vladarske štiridesetletnice cesarjeve. Ker prejasni vladar

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Naslov se danes ne strinja z dnevom, toda ker sem jaz temu naslovu že privajen, mi menda nihče ne bo tega anahronizma za zlo jemal, posebno potem ne, ako blagovoljno premisli, da so me pretekli dni na več strani vabili. V Postojini bil je záme pripravljen gospod Fekete, v Leskovec pri Krškem vabili so me zaradi gospoda doktorja Jurija, ob Pesnici imel bi se ukvarjati z blagoslovljenimi gospodi iz nemškega Gradca, ki znani isto tako počenjajo, kakor se je pred stoletji postopalo s polabskimi Slovani, ki so potem osvežili nemško kri in stvarili bojevitve Pruse, mej katerimi je prvi kolovodja trolasi Bismarck, po nemških učenjakov razlagi pravi pravcati slovenski „Bij-smarek“, kar v nemščini pomenja „Fichtenschläger“.

Za vsa potovanja pa, kakor navadno nesem imel dovolj časa. Ostal sem torej v beli Ljubljani ter vlekel na uho razne govorice. Stoterojezična „Fama“ raznesla je bila po Ljubljani senačno vest, da se je nova vojašnica podrla. Jaz za svojo osobo nesem baš zaljubljen v kranjsko „stavbeno družbo“ zlasti od tega časa ne, odkar sem poizvedel, kako ona postopa z malimi obrtniki, da namreč o prošnjah

za izplačilo raznih vsot z veliko virtuoznostjo pripoveduje, da jej treba denarja za poravnavo manjših podjetnikov, a da ti „manjši podjetniki“ na nakazane in izplačane zneske še danes zamažajo čakajo. Vender pa se mi je vest, da se je podrla nova vojašnica, ki stane pol milijona, zdela nemogoča, ko me je torej pred par dnevi na Dunajski cesti ustavil nepoznan človek z vprašanjem: „Ali ste že čuli, nova vojašnica se je podrla?“ odgovoril sem mu, da ne, da kaj tacega tudi ne verujem. „O, da da, rekel je potem, vojašnica sicer ne, a stopnice so se zrušile, ko je oddelek vojakov stopal, po njih. Šestindvajset je bojda mrtvih. Jaz hitim gledat.“ — „Dobro, pa mi pridite povedat!“ dejal sem mu jaz — A ni ga bilo. Stopnice so še cele, mrtvecev ni bilo nobenih, vsa govorica imela je samo jedno posledico, da se je v loteriji na številko 26 nekoliko več stavilo nego sicer.

Nova vojašnica se torej ni podrla, podrlo pa se je na starem gledališkem pogorišču zasnovano narodno poslopje. Narodna ozkosrčnost izpustila je iz rok prelepi prostor, isto tako, kakor je pred leti zanemarila nakup poslopij „pri Maliči“, pozneje nakup stavišča pri nekdanji „Zaponi“, kjer stoji sedaj lepa hiša Schleimerova, in mirno dremala ko se je prodajala nekdanja Martinčičeva hiša na Dunajski cesti.

Izgovorov je bilo vsakikrat kar polne koše. Pri gledališki podrtiji ugovarjalo se je, da meri samo 100 štirj. sežnjev, kar pa ni istina, ker meri 200 štirj. sežnjev. Prostor tudi ne more biti tako strašno nesrečen, ker je filharmonično društvo zanj ponudilo dvajset tisočakov. Nemško društvo spoznalo je prostora vrednost in važnost, mi pa ne. Mi iščemo in izbiramo na vse strani, naposled pa ostanemo na cedilu. Mi smo tako naivni, da računimo celo na medvedovo kožo. Pred par dnevi vsaj se je nekje pripovedovalo, kako lep bi bil vrt Koslerjev za „Narodni dom“ ter zatrjevalo se je, da bi se za primeren denar tudi dobil. Drugi dan pa so se dotični gospodje prepričali, da je to vse bila le lepa ali nelepa iluzija, kajti Koslerjev vrt sploh ni na prodaj.

Rečeni gospodje zdeli so se mi v tem vprašanji ravno taki, kakor moj prijatelj, Tirolec Leonhard Spannring, ki se je pred leti nakupil na Štajerskem v Dravinjski dolini. Imel je lepo posestvo, imel pa tudi veliko otrok in veliko plačil. Bil je v vedni zadregi in zato je bilo vedno upanje njegovo, da se reši vse bede, kadar umre njegova teta, katera uživa obresti od štirih tisočakov, uknjiženih zanj na graščini Wilten. Kadar mi je torej Spannring tožil svoje zadrege, omenjal sem mu njegove dedščine, on pa je dejal; „Das ischt a Vogel, was

kakor je sam zagotavljal mnogokrat in še te dni v pismu do ministerskega predsednika — ljubi vse svoje narode jednako, tedaj mu je gotovo tudi pri srci razvoj in napredek našega naroda. Gospod Gorup ravnal je tedaj le v zmislu najvišjih Njegovih intencij, ko je z ustanovitvijo štipendij in zagotovilom podpore za utemeljenje višje slovenske dekliške šole storil tako nepreračunljivo mnogo za razvoj slovenskega naroda in utrjenje naše narodnosti. Zares pozni rodovi bodo se spominjali hvaležno letošnjega jubilejnega leta cesarjevega; spominjal se ga bode pa posebno hvaležno narod naš, kateremu bode iz Gorupovih, v proslavo tega leta napravljenih ustanov, izviralo toliko dobrot.

Mi pa iz veledušnih činov Gorupovih izvajamo tudi še veselo zagotovilo, da se nam ni bati narodnega propada. Kjer naudušenje za sveto narodno stvar poraja tako sijajno požrtvovalnost, kakeršne dokaz nam je ravnokar podal gospod Gorup, tam ni mogoč narodni pogin. To prepričanje pa nam bo dalo nov pogum in novo veselje do narodnega dela na vsej liniji. In tudi to bode zasluga — Josipa Gorupa.

Narodnost — igrača.

I.

Slovenec je podlaga tujčevi peti, to pa ne toliko radi večje inteligencije nemškega mu soseda, pač pa zagadel, ker nas tlači grda bolezen, ki se je zajedla in zagrizla v narodni naš značaj, ter nas pretvorila v bitja, koja omahujejo, če le mala sapica zaveje. Da zaveje ta sapica „od zgorej“, potem je gotovo vse na tleh; prve pa tiste modre glave, katere se tako rade usedajo na proroški stol, zahtevajo, da naj bi vse molčalo, ko govore vender oni — nezmotljivci! Naša revščina izvira ravno iz tega, da je mej nami takih značajev, katerim je narodnost prav za prav samo igrača, še toliko, kolikor ni kobilic na zelenem jesenskem travniku! Zategadelj ni res, da nas tlači tujec, mi tlačimo sami sebe, ker se sedaj ne vemo, kaj je pravo narodno prepričanje, dasi se od leta 1848. sem že ponasamo s svojo narodno navdušenostjo. Neprestano kričimo, vlada nam ničesar ne da! in tolažimo se, da je narodnost slovenska rešena, samo da nam minister Gautsch dodeli prvi slovenski gimnazij! Ali prestrojenje narodnega značaja ne more priti od vlade (ki je v svojem jedru nemška!), to prestrojenje more priti le iz naroda samega! V tem oziru pa tičimo v kleščah, kakor riba, če se je vrgla na suho. Kamor človek pogleda obrača, ne vidi ničesar, nego obupno temo in tako ubožstvo, da bi solze točil, če bi mu duše ne trl srd, ki tudi vsako solzo zatre.

Resnica je, preveč nas je, katerim je narodnost več ali manj samo igrača in zaradi tega, opazovati je tako malo narodnega napredka. Pregrešno bi bilo, o tem molčati, ter tujcem prikrivati rano, segajočo nam skoraj do srca. Premalo se kaže naša narodnost v dejanjih, in to je naša bolezen! Mož, ki je tako rad kričal svoj „živio“ ali „slava“ pri narodnih veseljah, omahne takoj, ko si je otvoril kje kako branjarijo. Če je le treba napisa, napravil

pfeift auf'm Baum!“ In res, Spannring ni doživel, da bi tič v podobi dedščine zletel z drevesa njemu v žep, gospodje pa, ki so s 36 proti 35 glasom dosegli, da se ni kupilo gledališko pogorišče, tudi ne bodo dočakali, da bi na vrtu Koslerjevem stal „Narodni dom“. „Minuta“ zgubljena, ne pride nobena!

Na Miklavževem večeru govoril je torej dovtipni Mefisto večini prav iz srca, ko je delil elegantne svoje vizitnice z napisi:

„Mefisto pa le pravi tako:

Da „Narodnega doma“ še 20 let ne bo.“

„Kdaj in kje bo „Narodni dom“

Tega jaz čakal ne bom“ i. t. d.

No, tako črnogled pa jaz nesem. Preverjen sem sicer, da se je zakrivila velika narodna hiba, tega pa vender ne verujem, da bi se „Narodni dom“ zidal o svetem „Nikoli“. Deželno gledališče bode drugo leto pod streho, v njem pa zavetišče za naše dramatično, a nič več „dramatično“ društvo. „Sokol“ vzgradil si bode po velikodušji slovenskega Fügnerja, g. Gorupa, in po prostovoljnih doneskih svojo telovadnico. Pojde li še dalje tako, razpeli bomo veliko „rantaho“ čez vso Ljubljano, kajti vsa bode potem „Narodni dom“. Da do tega pride kdaj, jutri seveda še ne, tega je deloma preverjen, deloma pa upa Vaš

bo nemški napis na čelu svoji prodajalnici; slovenskega napisa se pa sramuje, ter ga potisne v kotiček, da ga skoro nikdo opaziti ne more. In koliko jih je — posebno tistih čeških Slovanov, živčih mej nami, — ki na svojih prodajalnicah niti slovenskega napisa nemajo, kakor hitro opazijo, da slovenski denar sam od sebe v prodajalnico sili in da se klobuki in kože brez težave prodajajo. A Slovenci smo še zmiraj tako krotke ovce, da svojo kožo raje obriti dajemo po ljudeh, ki čepe za nemškimi napisi, samo, da tiči blago za visokim brušenim steklom! Ponižne Slovence s ponižnimi slovenskimi napisi pa preziramo! Prav nam je, ako nas brcajo in tepo od vseh strani! Vsak ima osodo, kakor jo zasluži!

No, pa storimo korak naprej! Koliko jih je, ki narodnost na svojem jeziku nosijo, da se kar vse cedi. Imajo narodni zastopi, kako opeko, kako desko oddati, gotovo so ti gospodje takoj pri rokah in bahajo se s svojim čistim narodnjaštvom meneč, da se opeka drugim oddati ne sme, kakor njim. Če pa te gospode poiščeš na domu, ne stakneš skoro njihove firme — če slučajno nisi učen — nemščine. In vender narodni zastopi z veliko radovoljnostjo oddajajo svoja dela takim gospodom, kojih firma je bolj preprežena in previta z nemščino nego je preprežena s svilnatimi nitkami buba sviloprejk! Prav je, da nas sujejo od vseh strani, ker smo vsega zaničevanja vredni, ko vender tako konsekvantno zaničujemo samega sebe!

Naše občinstvo je premalo strogo, premlačno! Bilo bi videti, ali bi se predrznil naš trgovec, naš obrtnik, — ki tako rad upije, da se mu kruh krati — teptati slovenščino pri svojem obrtu, pri svoji trgovini, če bi občinstvo postopalo tako, kakor predpisuje narodnost. Kdor se dela ali hlina narodnjaka ter ima pri svoji prodajalnici samo nemške napise, slovenskih pa ne, ali pa le na drugem mestu, tak naj živi, kakor ve in hoče! Če se sramuje slovenščine, dobro, naj živi od Nemcev, ali pa od zraka, kar mu bolje ugaja! Pregrešno pa je, če se naše občinstvo ne meni za take nespodobnosti, s kojimi se odlikuje premnogo slovenskih prodajalnic, tako, da smo v posmeh tujcem, koji obiskujejo našo deželo ter umeti ne morejo, kako se sme človek svojega materinega jezika sramovati, ko vender tako rekoč od njega živi. Še manj pa je umeti potrpežljivost našega površnega občinstva, koje dopušča, da mu bijejo s pestjo v obraz tisti, pri katerih more puščati drage svoje denarje!

Pa kaj se hoče zahtevati od obrtnikov in trgovcev, ko jim tista tako imenovana slovenska inteligencija daje tako slabe vzglede! Kaj čemo pričakovati od suhega vejevja, če nam zeleno ne rodi družega, nego kislih lesnikov! Toda o tem prihodnjič!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 7. decembra.

V saboru hrvatskem interpeloval je poslanec Amruš, kake korake je vlada storila, da se odstrani rušenja nagodbe in s kakim uspehom, in če hoče vlada saboru predložiti dotične akte. Ban mu je odgovoril, da vlada razlaga določbe nagodbe po svojem najboljšem znanju in vesti. Da bi pa akte predložila, o tem ni govora, dokler vlada ni zgubila zaupanje sabora. — Poslanec Marković je pa interpeloval bana, zakaj je hotel preprečiti, da bi župan v Križi vladarja ne pozdravil in če so res župana zaradi tega odstranili, ker je vzlic prepovedi pozdravil kralja. Ban je odgovoril, da župana neso odstavili, ker je pozdravil cesarja, ampak ker je bil nepokoren višji vlasti. Vse drugo se je ravnalo po programu, ki ga je sestavil vrhovni dvorniški urad, samo mesto Križ je ravnalo proti volji kraljevi. Ban pravi, da ga je bilo sram, ko je zvedel, da ga župan ne uboga. Tacih županov ne sme biti več na Hrvatskem, zategadelj so ga pa odstavili. Saborska večina je živio klicala na ta banov odgovor. Nam se pa dozdeva, da baš ta odgovor nam najboljše kaže, kake so odnošaji na Hrvatskem, odkar banuje Kuen Hedervary.

Madžari neso bili zadovoljni, da bi le brambeni odsek ogerske zbornice pretresoval nov vojni zakon, ampak sklenili so, da ga pregleda tudi pravni odsek. Proti nekaterim določbam novega vojnega zakona imajo pravne pomisleke. Sicer pa pravni odsek tudi ne bode predloge bistveno premenil, četudi se kaj živahno debatuje.

Vnanje države.

Povodom štiridesetletnice častitali so cesarju Franu Josipu tudi car ruski Aleksander III., angleška kraljica Viktorija in sultan Abdul Hamid.

Seveda je na vse te častitke tudi cesar laskavo odgovoril.

Kralj srbski je imenoval generala Grujića, Markovića in Franasovića za državne svetnike. Ker je imenovan njih vodja državnim svetnikom, nadejajo se radikali, da ga bode kralj poklical, da sestavi novo vlado, ko odstopi Kristić. — Volitve volilnih mož so za naprednjake neugodno izpale. Ko bi se prve volitve ne bile razveljavile, računali so radikali, da bi bili imeli v veliki skupščini 139, sedaj pa mislijo, da bodo imeli najmanj 200 glasov večine. Opozicijski listi pišejo, da so se volitve vršile v najlepšem redu, „Videlo“ pa piše, da je zedinjena opozicija hudo pritiskala na volitve in da so celo kraljevi komisariji pristranski postopali.

Bolgarsko sebranje vsprejelo je načrt zakona o preosnovi stoječe vojske. Mesto sedanjih 12 polkov po 4 družine, bode se osnovalo 24 polkov po 3 družine. Družina bode štela v miru 300, v vojni pa 800 komitantov. Kakor se govori, hoče bolgarska vlada pomnožiti tudi konjico in topništvo, toda dotični načrt zakona se še ni predložil sebranju.

Italijanska zbornica začela je posvetovanje o novem zakonu glede izseljevanja. Izseliti se bode tudi zanaprej smel vsak, ki ga ne veže več vojaška dolžnost. Agenti za izseljevanje bodo pa morali uložiti 1000 frankov za kako oškodovanje izseljencev, ko bi se pokazalo, da imajo do tega pravico. Po tem zakonu bode tudi prepovedano agitovati za izseljevanje. Poslednja leta se narod močno izseljuje. Leta 1876. se je izselilo 18.000 oseb, lani pa že 150.000. Najbolj se izseljujejo iz Gorenje Italije. Glavni vzrok izseljevanju so nezdrave agrarne razmere v Italiji.

Angleški zastopnik v Tunisu je naznanil francoskemu generalnemu rezidentu v Beylikatu, da Anglija ne more priznati mešanih sodišč, ki so se osnovala za razsojevanje prepornih vprašanj. Angleška vlada misli, da osnova tacih sodišč nasprotuje pogodbam sklenjenim mej Anglijo in bejem.

Dopisi.

Iz Buzeščine 4. decembra. (Sledovi irredentski.) Že dve leti je na krmilu v tem okraji stranka hrvatska, a ni se ji še posrečilo, zatrete vseh irredentskih pojavov, marveč irredenta si prizadeva zasejati idejo zedinjene Italije mej prosto ljudstvo. Ono je neuko, ne zna ločiti kamna od zlata, šol je malo in te večinoma italijanske, v kojih nema prilike se izobraziti. Lahko je torej preslepiti tacega, koji ne misli zlega v svojem srci. Večkrat sem že pogledaval kmete, mnogokrat bodlo me je v oči njihovo pokrivalo. I kako bi tudi ne? Kmet, koji ne zna, da je na svetu irredenta, nosi na svoji glavi italijansko trobojnico — „bianco-rosso-verde“. Vprašal sem nekoč poštenega Hrvata kmeta, kako mu je prišla v last taka čepica. Začuden me je pogledal, a brzo se je osvedočil sam, da so one barve italijanske. Koliko tacih pokrival se vidi tu na Buzeščini. Na ta način hočejo ujeti tudi kmeta v svoje mreže, ali pa ga ovaditi policiji, češ, irredentar je.

Ako vprašaš, kje je kupil svojo kapo, odgovori ti: v Trstu, v Kopru ali kacem družem primorskem mestu. A ne samo to. So tudi krošnjariji, ki ponujajo za malo novcev različno blago po sejnih in po hišah, mej družimi tudi listnice (novčarke). Toda oglej si listnico od znotraj, tu imaš podobo kralja Umberta ali Garibaldija. In ko sem vprašal nekoč kmeta, kaj da mu predstavlja slika v listnici, rekel mi je, to je naš cesarjevič Rudolf a bil je Umberto. Preslepili so ga prodajalci. Na moje prigovarjanje obečal mi je, da bode raztrgal podobo. Povedal je, da se je mnogo jednaci stvari prodalo po Buzeščini. Ne znam, ali nikdo nič ne pogleda po sejnih ali v koš krošnjarjev. Še na drug način javlja se irredentizem. Ko je bila preteklo nedeljo slavnost na čast Njega velečastva v Buzetu, poskrili so se Talijančiči ali pa le z daleč gledali cesarju verno udane Hrvate, ko so poslušali razoglati cesarsko himno in se je njihova radost izlila v „živio cesar Fran Josip I.“. Gotovo ni bilo prijetno čuti ušesim italijanskim „živio“ v samem mestu, zato dali so si duška v večer. Ko je šla njihova godba (ako sploh zasluži to ime) po mestu, ni bilo čuti cesarske himne. Čulo se je zraven „evviva Sua Maestà Imperatore“, tudi „evviva san Marco“. Evo nam novih pojav irredente. A na vse to premalo pazi policija. V kali treba zatrete irredentski plevel, da ne zaduši zdravega semena. Tu je snovi za policijo, koja naj pogleda po sejnih, kaj se prodava, da se ne bode sleparilo kmetev, koji ne znajo, kaj je dobro, kaj slabo.

Iz Litije 5. decembra. [Izv. dopis.] Kakor znano, ustanovila se je pri nas po dolgem prizade-

Dalje v prilogi.

vani tolikanj zaželjena požarna bramba v trajni spomin 40letnega vladanja presvetlega cesarja. Ako-ravno se je še le pred enim mesecem društveni odbor izvolil in še ni bilo prej ne duha ne sluba v potrebnih pripravah, je ta odbor tako marljivo deloval, da je moglo 2. dan decembra 47 mož po-polnoma društveno opravljenih nastopiti. Kako lepo je bilo videti to mlado, sveže društvo skupno ko-rakati po trgu k službi božji, pri kateri se je tolikanj priljubljeni g. duhovnik v pripovedi kaj lepo spominjal slavnega dne, katerega smo prazno-vali, ter požarne brambe, rekoč, da je to najpra-vilnejši korak, katerega je prvega storila v hram božji, da moli za dobrega vladarja in za društveno srečo. Po sv. maši je bil skupni zajutrek v gostilni „k Fortuni“, katerega je gospa gostilničarka kaj fino in v svoj kup pripravila, za kar ji gre čast in zahvala. Zvečer pa se je igrala za napravo po-trebnega gasilnega orodja v gosp. Oblaka gostilni tombola, katera je prinesla čistega dohodka 168 gld.

Da se je dosegel ta lepi uspeh, se je gotovo v prvi vrsti zahvaliti odboru za tombolo, kateri je s tako gorečnostjo deloval. Posebna zahvala še gre častit. damam tega odbora, ki so znale tako lju-beznivo trkati na duri dobrotnikov, da so darovali toliko in tako lepih dobrot. Konečno bodi izrečena prisrčna zahvala vsem, ki so k lepemu uspehu za ta blagi namen kaj pripomogli.

Bog jim stoterokrat povrni!

Domače stvari.

— (Gospod Josip Gorup) prišel je vče-raj v Ljubljano in deponoval je 110.000 gld. rente za ustanove, o katerih govorimo danes na prvem mestu.

— (Veleučeni naš rojak g. dr. Gregor Krek) imenovan je dopisujočim članom jugoslo-vanske akademije znanostij in umetnostij.

— (Mala kronika.) V Dunajskih krogih postali so jako oprezni, ker je francoski zastopnik na Cetinji, Patrimonio, premeščen v Beligrad. Misli se, da je to posledica približanja Francoske in Ru-sije. Patrimonio seznanil se je v Cetinji z balkan-skimi razmerami in to s stališča kneza črno-gorskega, seznanil z razmerami, kakor so v istini. Zaradi tega gojé bojazen, da njegovo delo-vanje v Belemgradu Avstriji ne bode ugodno. — Gledé odnošajev mej Avstrijo in Nemčijo se trdi, da disonance še neso uglasjene. Pričakovati je važnih osebnih prememb, govori se celo, da se bodeta obestranska veleposlanika v Berlinu in na Dunaji zamenila z drugima. Gotovo je, da prijateljstvo mej Berlinom in Dunajem ni več „thurmhoch“; nemški listi celo pišejo: „Die Situation ist fortdauernd sehr unfreundlich“. Nemških listov breztaktni napad na cesarjeviča Rudolfa in grofa Taaffeja je vsemu temu kriv.

— (Na Koroškem vender poznajo Slovence!) Toda samo takrat, kedar je treba plačevati. Evo dokaza! Da se preskrbi „Marijanišču“ novo poslopje, naročil je ordinariat, da doneso razne farne cerkve s podružnicami iz svojega premoženja vkup 194.170 gld. Izmej 234 nemških žup je le 40, ki bodo plačale 77.680 gld.; izmej 118 slo-venskih žup pa je 35 cerkvam ukazano, da pla-čajo 116.490 gld., **tedaj 38.810 gld. več**, kot vsi nemški katoličani Krške škofije. Da bode „Marija-nišče“ potem, ko bode dozidano, „eine Pflanzstätte deutscher Bildung“, kdo bi dvomil. Vsaj vladika Kahn izraža celo želje, naj se na pokopališči Ce-lovškem ne moli slovenski očenaš.

— (Iz odbora „Sokolovega“) V vče-rajšnji odborovej seji vsprejelo se je z radostjo na znanje poročilo uredništva v Pragi izhajajočega, iz-borno uredovanega in ilustrovanega lista „Sokola“, da bode od novega leta postal tudi glasilo sloven-skih telovadcev ter zato prinašal tudi članke v slo-venskem jeziku. Za urednika slovenskemu oddelku lista imenovan je bil brat Srečko Magolič. — Telovadnemu učitelju dovolila se je posebna nagrada za poučevanje mimo navadnih ur. — Za „Sokolski dom“ naročil se je načrt in proračun ter določila nagrada za oboje. — Konečno se je sklenilo, da bode občni zbor dne 6. januarja 1889 ob 10. uri dopoldne z navadnim dnevnim redom.

— (Slov. del. pevsko društvo „Sla-vec“) vabi na veliki koncert, kateri priredi na korist svojemu fondu v soboto dne 8. decem-bra 1888. leta v redutni dvorani. Pri koncertu nastopajo iz posebnih prijaznosti g. V. Moser,

A. Nebenführer, Iv. Meden in vsa c. kr. vo-jaška godba pešpolka bar. Kuhn št. 17. Vspored: 1. Šebor: Velika koračnica iz opere „Templari na Moravě“, svira vojaška godba. 2. F. S. Vilhar: „V spominu Miroslava Vilharja“, veliki zbor z bariton-samospevom, samospev poje g. Avg. Nebenführer. 3. P. Sarasate: a) „Romanza Andalouza“; b) „Za-pateado“; na gosli svira g. V. Moser, na glasoviru spremlja g. vitez Ohm-Janušovsky. 4. Ant. Nedved: „Slovo“, zbor s tenor samospevom, samospev poje g. Josip Pavšek. 5. Schmied: „Narod sobě“, pot-pouri, svira vojaška godba. 6. F. S. Vilhar: „Mrtva ljubav“, tenor-samospev s spremljevanjem orkestra, poje g. I. Meden. 7. R. Schumann: „Gozdni čar“, zbor s spremljevanjem štirih lesnih rogov. 8. A. Förster: Zbor in tenor-samospev iz opere „Gorenj-ski slavček“, s spremljevanjem orkestra, samospev poje g. I. Meden. 9. Glinka: „Komarinskaja“, fan-tazija, svira vojaška godba. Vodja zborom g. vit. Ohm-Janušovsky. Ustopnina: Sedež I. vrste 1 gld. 50 kr.; II. vrste 1 gld.; III. vrste 60 kr. Sedež na galeriji 40 kr. Ustopnina v parter 40 kr. Gar-nizonski in dijaški biljet 30 kr. Kasa se odpre ob 1/2 6 uri. — Začetek ob šesti uri zvečer. Sedeži dobivajo se v prodajalnici g. H. Turka na Glav-nem trgu in pri g. Zalazniku na Starem trgu do 8. decembra dopoldne. K mnogobrojni udeležbi vabi vse prijatelje društva odbor.

— (Župnikom pri sv. Petru) v Ljub-ljani imenovan je g. Martin Malenšek, dosednji župni upravitelj.

— („Obtznika“) izšla je 11. šte. Na čelu ima osnovalnega odbora poziv rokodelskim mojstrom na osnovalni shod, ki bode v nedeljo dne 9 t.m. dopoldne ob 10. uri v Schreinerjevi pivarni. Na dnevnem redu je čitanje pravil in upisovanje v „Mojstersko bolnišno blagajno za zadrage rokodel-skih obrtnij v Ljubljani“ in volitev odbora.

— (Protispiritist gosp. Zupan) priredi jutri in v nedeljo v kazinskem steklenem salonu protispiritistični predstavi. G. Zupan je kot proti-spiritist na jako dobrem glasu.

— (Čitalnica Mariborska) izvolila je v občnem zboru dne 2. t. m. g. trgovca M. Ber-dajsa predsednikom, gosp. trgovca Fr. Dolenca blagajnikom.

— (Iz Materijske občine) 2. decembra: Ker je presvetli cesar izrazil željo, da izostanejo vse oficijalne in druge slavnosti, ki bi prouzročevale stroške, je pa znani rodoljub in občinski glavar gosp. Kaspar Kastelic v Materiji za šolsko mla-dino na Brezovici 42, v Hrpelji 32, v Materiji 42 in v Vodich 32 knjižic „Franc Jožef I.“ družbe sv. Cirila in Metoda darovati blagovolil, katere knjižice so se razdelile mej šolsko mladino v spomin imenitnega dne.

— (Na Savi) 6. decembra. Ko sem danes iz pisarne prišedši baš otvoril vrata v drugo sobo svojega stanovanja — bilo je točno ob 1. uri 10 minut popoldne po Prazkem času, začelo se je ne-nadoma burno votlo gromenje; mahom se je vsa postaja silno zazibala in potresla. Pes, ki je bil ravno legel pod mizo, planil je tresoč se k meni. Pohištvo se je zagugalo in potreslo tako hudo, da je zvenela posoda v njem; ptički, ki stoje nagateni po šifonerjih, majali so se in skoro sta se jedna sova in jedna žolna, vključno temu, da imata jako široka podstavka, zvrnili nizdolu. Sable, viseče po steni, sofzabrnele, jedna helebarda in jedno kopje ob vratih je skoro tresčilo na pod. V tretji sobi spravilo je ob steni visoč, 2 kg težak revolver iz ravnotežja, a knjige v biblioteki so se zelo nagnile in malo je manjkalo, da niso telebile na tla. Čuvajeva koliba pred postajo je kar pokala in majala se, da je prebivalec njej plašan skočil na plano iz nje. Sunek, ki je po mojem mnenju prišel od severoizhoda bil je ogromen. Vsa prikazen trajala je tri sekunde. Telegrafično obveščajo me sosedje iz Zagorja, Litije in Kresnice, da so o baš onem času čutili ta prirodni pojav. Škoda, da nisem bil v uradu, da bi bil na telegrafskih aparatih opazoval to znamenito naravno prikazen. Izvestno ste tudi v Ljubljani kaj čutili o potresu. — Bog!

— (Blizu Brežic) je Zagrebški detektiv, Fučkar, ujel notarskega namestnika Schlindtnerja, ki je zaradi poneverjenja v znesku 40.000 gold. ubežal iz Zagreba. Odpeljal ga je v Zagreb nazaj, kjer so ga zaprli.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 6. decembra. Prvi podpornik iz domovine pristopil je danes podpornemu društvu za slovenske velikošolce g. dr. Vošnjak končaje pismo: Bog daj prevážnemu društvu mnogo podpornikov!

Bruselj 6. decembra. Dinamitski aten-tati se ponavljajo. Dinamitardi poskušali so danes blizu postaje Longschamps osobni vlak z dinamitom razstreliti. Vlada bode proglasila izjemno stanje.

Rim 6. decembra. Odgovarjajoč na in-terpelacijo izjavil Crispi, da se je Masava morala zasesti, ko se je bil zasel Assas. „Mi se nečemo tako močno kompromitovati, da bi v slučaju evropske komplikacije naša sila bila oslajljena. Dasi je evropski položaj resnoben, vender ne verujem, da bi kmalu bila vojna. Razmere s Francosko so pravilne in normalne. Vojna s Francosko bila bi nesrečna. Italija je nikdar ne bode izzvala.“

Rim 7. decembra. „Osservatore“ zani-kava, da bi se nameravalo sklicati kongres vseh katoliških društev v Rim. — Papež vsprejel Izvolkega, ki je izročil pismo carjevo. — Ko-misija zavrgla finančne naredbe, ki jih je vlada predlagala. — Komisija za posvetovanje ob iz-rednem vojnem kreditu sklenila, vprašati vlado: bode li z zahtevanimi zneski dežela dovolj za-varovana, ne da bi bilo treba novih žrtev. Dalje se je sklenilo, da imajo vojnega ministra pojasnila ostati tajna.

Razne vesti.

* (Potres.) Iz Inomosta javlja se 5. t. m.: Po vseh krajih ob Dravi čutili so včeraj po noči ob 1. uri 40 m. potres, kateri je spremljal močan šum.

* (Uso depoln poljub.) V Londonu ustopil je nedavno bančni uradnik Viljem Taylor v vagon konjske železnice, kjer je že sedela prav brdka de-klica. Uradnik čestokrat ogovarja mlado krasotico, a zaman, ne dobi nikakega odgovora. Slednjič ježno in drzno vslikne: „Ako Vaša prelepa usta v istini ne znajo govoriti, poljubljati gotovo zamorejo.“ To izgovorivši objame bo-jazljivo popotnico ter ji pritisne, dasiravno se na vse kriplje brani, na ustni gorak poljub. Sramežljivo stisne se na to užaljena gospodičina v kot. Ko do-spe vlak do bližnje postaje, približa se vozu naših popotnikov, postareu gospod in krasotica mu ža-lostno zakliče: „Hvala Bogu, papa, da si prišel po me!“ — Uradnik pa obledi in tiho koraka dalje, kajti v došlem gospodu spoznal je bančnega ravna-telja imenom Richy, svojega najvišjega na-čelnika. Taylor ustrelil se je potem v svoji pi-sarni zaradi nesrečnega poljuba v prsi. Rana je teška, a vender ne smrtonosna.

Poslano.

Spi li vodstvo Šentpeterske podružnice sv. Ci-rila in Metoda? Meni li iste odbor, da so sklepi občnega zbora le zaradi lepšega in kedar se bodo izvršili?

Radoveden član.

Poziv *)

slovenskim telovadnim društvom.

Vsled sklepa našega izrednega ob-čnega zbora z dne 18. novembra t. l. obrnil se je podpisani odbor do uredniš-tva Praškega „Sokola“ s prošnjo, naj bi preustrojilo svoj list od novega leta 1889 na dalje **v skupno glasilo vseh slovanskih telovadnih društev** ter skrbelo, da bode prinašal razprave in poročila v vseh slovanskih jezikih. — Uredništvo „Sokola“ ustreglo je radostno tej želji in že prva številka prihodnjega leta bode prinesla poleg raz-prav v drugih slovanskih jezikih, tudi članke in po-ročila slovenska.

Zaradi tega obračamo se do vseh slov. telovadnih društev z uljudno prošnjo, da blagovolé pošiljati občasno poročila o svojem delovanju bratu Srečku Magoliču v Ljubljano, kateri bode uredoval slo-venski del „Sokola“. Ob enem pa prosimo, naj delujejo mej svojim členstvom za razširjenje zares izvrstno uredovanega „Sokola“, ki prinaša tudi slike in za celo leto ne velja več ko **2 gld.** Imejmo pred očmi resnico, da je „v slogi moč“, kajti le tako bomo dosegli konečni veliki smoter sokolstva.

Na zdar!

V Ljubljani dne 7. decembra 1888.

Odbor „Sokola“.

*) Uredništva slovanskih listov prosimo, da ponatis-
tajo to prošnjo.

Vabilo gospodom rokodelskim mojstrom v Ljubljani!

Ker je vis. c. kr. deželna vlada z odlokom z dne 2. decembra t. l. po pooblastilu vis. c. kr. ministerstva notranjih zadev z dne 22. novembra t. l. po kranjskem obrtnem društvu uložena pravila za osnovo „Mojsterske bolnišne blagajne za zadrugo rokodelskih obrtnih v Ljubljani“ potrdila, sklicemo v nedeljo dne 9. decembra dopoldne ob 10. uri v Schreinerjevo pivarno, Št. Petersko predmestje prvi osonovalni zbor. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Čitanje pravil in upisovanje pristopa k društvu*, in eventualno 3. Volitev predstojništva. — Sodrug! Z osnovo „Mojsterske bolnišne blagajne“ dobili smo blagotvorno društvo, ki je ustanovljeno in se bode vodilo po sodrugih, torej po naših lastnih potrebah in potrebah. Prilika se pa daje tudi onim sodrugom, ki pri društvu pomoči ne mislijo iskati, da s svojim pristopom pripomorejo v svrhu razcvitja in napredka društva, katero je namenjeno v najžalostnejem slučaju bolezni in ponesrečenosti postati zavetišče vseh rokodelskih sodrugov. Davno so že minuli časi, v katerih so stari cehovi in zadruge po bratovsko skrbela za svoje člane; ponovimo mi torej ta stari hvalevredni običaj s splošnim pristopom k društvu in pokažimo, da je obrtni stan, akoravno zbežan v svojem socijalno-obrtnem postanku, vendar pripravljen s podporo svojih pomoči potrebnih sodrugov osvedečiti jedinstvo in vzajemnost celega stanu. — Namen tega društva v svojem pričetku je le skromen. Preskrbljenosti tovarišev v bolezni in izplačanje vsote za pogrebščino, je njegov prvotni cilj. Nihče pa ne more dvomiti, da bode to društvo polagoma, če se z vsestransko podporo okrepi, sterilo lahko tudi korak naprej, da bode iz preostankov rezervnega fonda, v zmislu § 10. društvenih pravil, podpiralo tudi one pomoči potrebne društvenke in njihove družine, kateri bodo po onemoglosti in starosti brez pridobivanja in prisilne pomoči. — Sodrug! Temelj novi zgradbi je položen. Bodo vsi od prvega do zadnjega marljivi sodelavci, da iz ršimo iz pohlevnega početka lepo in veliko delo v korist in čast vega rokodelskega stanu! — V tem zmislu vabi k splešni udeležbi k temu zboru vse rokodelske mojstre najljubše!**)

* Oglasila za pristop vsprejema tudi pismeno osonovalni odbor.
**) Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene kri čisteče pile svete Elizabete,

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano sredstvo proti zabuhlosti — 1 skatljica à 15 pil 15 kr., 1 zavoj = 120 pil 1 gld. a. v. — Pred ponarejanjem se jako svari. — Pristne so samo, če ima vsaka skatljica rudiče tiskano našo protokolovano varstveno znamko „Sveti Leopold“ in našo firmo I. G. Piccoli in dr. Leopold, Dunaj, mesto, Ecke der Spiegel- und Plankengasse. V Ljubljani se dobivajo pri gosp. I. Karli G. Piccoli-ju. (759—10)

Preskušena skozi 40 let!

2000 najslavnejših profesorjev in zdravnikov Evrope zapisujejo in priporočajo za vsakdanjo rabo le pristno c. kr. zobozdravnikovo

dr. Popp-a Anatherin ustno vodo

v dvojno povečanih steklenicah, kot radikalno sredstvo proti vsakemu zobobolju, vsakej bolezni ust in dlesna, katera, če se rabi hkrati z

dr. Popp-ovim zobnim prašom ali zobno pasto, vedno ohrani zdrave in lepe zobe.

Dr. Popp-a zobna plomba. (616—8)

Dr. Popp-a zeljiščno milo za vsakovrstne izpušče, zlasti za kopelji.

Pred ponarejanjem se v lastnem interesu svari. Zaloge imajo vse lekarne, parfumerije in drogerije.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (331—282)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tuji:

5. decembra.

Pri **Stonu**: Ladstätter iz Grada. — Petroczky iz Vel. Kanje. — Behr iz Monakovega. — Steglich, Habie z Dunaja. — Podboj iz Kamnika. — Kustan iz Trsta.

Pri **Malič**: Plantan iz Radovljice. — Breda, Ro bitschek, Schenker, Wodnanski z Dunaja. — Gorup z Reke. — Kossovitz z Dunaja. — Gaischeg iz Grada. — Tavčer, Verhune iz Postojane. — K. Hlbesen iz Kočevja.

Pri **južnem kolodvoru**: Jeločnik iz Litije. — Haberfeld iz Džamborara. — Paschkes z Dunaja. — Samide iz Starega loga.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
6. dec.	7. zjutraj	746.3 mm.	—1.2° C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	746.6 mm.	—0.2° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	746.9 mm.	—0.4° C	sl. szh.	obl.	

sr. daja temperatura —0.6°, za 1.0° pod normalom.

Tržne cene v Ljubljani dne 7. decembra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6.34	Špeh povojen, kgr.	70
Rež,	4.22	Surovo maslo,	90
Ječmen,	4.22	Jajce, jedno,	3
Oves,	3.09	Mleko, liter	8
Aida,	4.22	Goveje meso, kgr.	56
P. oso,	4.39	Telečje	47
Koruz,	4.39	Svinjsko	47
Krompir,	2.50	Košturnovo	30
Leča,	12	Pišance	30
Grah,	13	Golob	20
Fižol,	11	Seno, 100 kilo.	2.50
Maslo, kgr.	1	Slama,	2.32
Mast,	68	Drva trda, 4 metr.	6.40
Špeh frišen	48	mehka, 4	4.2

Dunajska borza

dne 7. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	82.65	81.65
Srebrna renta	81.20	82.25
Zlata renta	109.55	109.50
5. marčna renta	97.50	97.50
Akcije narodne banke.	874	874
Kreditne akcije	302.10	32.30
London.	121.80	121.75
Napol.	99.5 1/2	9.65
C. kr. cekini	5.77	5.77
Nemške marke	59.7 1/2	59.70
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	134 gld. 2 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	170
Ogerska zlata renta 4%	100	30
Ogerska papirna renta 5%	91	75
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	75
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	123
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi.	123	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99	80
Kreditne srečke	100 gld.	185
Rudolfove srečke	10	29
Akcije anglo-avstr. banke	120	113
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.	222	50

Poslano.

10—47

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
IZ GIESSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepljujuče pice,
I kas izkušani lek proti trajnom kašlju plućevino
želudca bolosti grkljana i proti mehurima kataru,
HINKE MATTONIJA
Karlovi vari i Widn.

Več vagonov lepih, trdih, suhih

dr v

po 1 meter dolgih, prodaja se po ceni pri Josipu Paulinu, Komptuar, Marijin trg št. 2, v Ljubljani.

Št. 27.463.

Razglas.

IV. 1539/1888.

Na prošnjo c. kr. finančne prokurature za Kranjsko, zastopajoče kranjski deželni zaklad, bodo se nastopne, v zapuščino dne 24. avgusta 1888 v Verji umrle Uršule Ravnika spajajoče realitete iz proste roke po dražbi prodale:

I. Realiteta ulož. št. 10 kat. obč. Gorenje Pirniče, obstoječa iz stavbene parcele št. 836, v obsegu 135 □ sežnjev, z na njej sezidano kajžo z 1 sobo, 2 kletima in vežo h. št. 5 v Verji z malim vrtom v cenilni vrednosti 300 gld.

II. Realiteta ulož. št. 11 kat. obč. Gorenje Pirniče, obstoječa iz vrtnice parcele št. 837/1, v obsegu 395 □ sežnjev, iz stavbene parcele št. 837/2, v obsegu 30 □ sežnjev, z na njej sezidanim lesenim, s slamo kritim skednjem in vrtnice parcele št. 838/2, v obsegu 531 □ sežnjev, v cenilni vrednosti 150 gld.

III. Realiteta ulož. št. 12 kat. obč. Gorenje Pirniče, obstoječa iz gozdnih parcel št. 897 in 898, v skupnem obsegu 2 oral in 582 □ sežnjev, z mladim mešanim lesom, v cenilni vrednosti 250 gld.

IV. Realiteta ulož. št. 13 kat. obč. Gorenje Pirniče, obstoječa iz njivne parcele št. 968, v obsegu 1 oral in 926 □ sežnjev, s kozolcem v tri štante stoječim na njej vred, v cenilni vrednosti 400 gld., in

V. S kupno pogodbo z dne 25. maja 1852 od realitete Josipa Souca iz Verja rekt. št. 119 ad Goričane in sedaj nahajajoča se pod ulož. št. 20 kat. obč. Gorenje Pirniče, po Josipu Ravnika, pravnemu predniku zapustnice Uršule Ravnika, kupljena, pa zemljiščnoknjižno še ne ločena stavbna parcela št. 839, v obsegu 25 □ sežnjev, s poslopjem na njej sezidanim in z opeko kritim, obstoječim iz hleva, kleti, magacina in zgoraj zidane strešne sobe, veže in hkratu kuhinje in kašče, z vrtno parcelo št. 840, v obsegu 639 □ sežnjev, z na njej zidanim uljnakom vred, v skupnej cenilni vrednosti 250 gld., ter se določuje za dražbo jedini dan

17. decembra 1888. leta

ob 9. uri dopoldne na lici mesta v Verji.

Realitete prodale se bodo le za toliko ali pa za več, kakor so cenjene, proti temu, da se ulož. 10% varščina in kupnina plača v dveh obrokih.

Nadaljni dražbeni pogoji zvedo se lahko tukaj pri sodišči ob navadnih uradnih dneh ter se bodo naznanili v dan dražbe.

C. kr. mestno delegovano okrajno sodišče v Ljubljani,

dne 28. novembra 1888.

(840)

Kočevsko okrajno glavarstvo.

Zemljepisno-zgodovinski spis.

Spisala

Št. Tomšič in Fr. Ivano.

Ta res hvalevredna knjiga dobiti je pri gospodu Antonu Kapajnetu, učitelju v Ribnici, in v Narodni Tiskarni v Ljubljani po 55 kr., s pošto 5 kr. več.

Marijacejske kapljice za želodec,

izvzestno uplivačo pri vseh boleznih želodca.

Neprekosljive pri pomanjkanju sili do jedij, slabem želodcu, smrdeli sapi, napenjanju, kislem podiranju, koliki, želodčevem kataru, zgagi, ako se nareja pesek in pšeno ter se nabira preveč sleza, pri zlatenici, gnjusu in bljuvanju, glavobolju (če izvira bolečina iz želodca), krči v želodcu, zapiranju ali zabasanju, preobloženju želodca z jedjo ali pijaco, glistah, boleznih na vranici, na jetrih ali zlati žili. — Cena steklenici z navodilom, kako se rabi, 40 kr., vel. steklenici 70 kr.

Glavno zalogo ima lekar

KAROL BRADY v Kromerizu (Moravsko)

Marijacejske kapljice neso nikako tajno sredstvo. Njih sestavine navedene so na navodu, kako rabiti, ki se pridene vsakej steklenici.

Pristne v skoro vseh lekarnah.

SVARILO! Pristne Marijacejske kapljice se mnogokrat ponarejajo in posnemajo. — Da so pristne, mora vsaka steklenica imeti rudič zavitek z goreno varstveno znamko in z navodom, kako rabiti, ki se pridene vsakej steklenici, opomniti je, da mora biti navod tiskan v tiskarni H. Gusek-a v Kromerizu.

Pristne imajo: V Ljubljani: lekar Gabr. Piccoli, lekar Jos. Swoboda. — V Postojni: lekar Fr. Baccaricich. — V Škofji Loki: lekar Karol Fabiani. — V Radovljici: lekar Aleksander Rohlek. — V Rudolfovem: lekar Dominik Rizzoli, lekar Bergmann. — V Kamniku: lekar J. Močnik. — V Črnomlju: lekar Jan. Blažek. (739—48)

Gospoda G. PICCOLI-ju,

lekarju „Pri angelju“, — v Ljubljani.

Vaša želodčeva esenca, kojo sem slučajno spoznal, ozdravila me je popolnem neprenehljive slabotnosti čreves in prebavnika, kakor tudi neznano mučee trdo-telesnosti. Dolgo iskal sem leka zoper to bolezen, ki mi je gotovo malo zadovoljnih uric v prihodnosti obečala: vse drugo zauživanje lečilo bilo je zaman in jedino le Vašej neprecenljive esenci se imam zahvaliti za popolno zdravje ter Vam ostanem, predragi gospod Piccoli, za vse dni življenja zanjo najsrčneje udan in hvaležen.

Na Dunaji, 1887. Spiridijon Pokrajac, proforski kandidat.

V steklenicah po 15 kr. dobiva se v skoro vseh lekarnah na Štajerskem, Koroškem, v Trstu, na Primorskem, Tirolskem, v Istri in Dalmaciji. — V Rudolfovem se dobiva v lekarni Rizzoli-jeve. (208—35)

Na najnovejši in najboljši način
umetne (825—3)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombo-
vanja in vse zobne operacije, — odstranjuje
zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hrdeckega čevljarskega mostu, I. nadstropje.

Kdor kako darilo za Božič
dati hoče otrokom, damam ali gospodom, zahtevaj ka-
talog **božičnih novostij, ki se franko pošlje.**
Praga, J. NEFF, Graben 39.

20 let v (805—3)
jednej rodbini.

Domače zdravi!o, ki so ga tako dolgo vedno imeli
v rodbini, ne potrebuje več priporočila; dobro mora
biti. Pri pristnem sidrnom Pain-Expeller je tako.
Nadaljnji dokaz, da to sredstvo zasluži popolno
zaupanje, je pač to, da mnogo bolnikov, ki so po-
kušali že druga na vse mogoče načine priporo-
čana sredstva, je zopet poseglo po Pain-Expeller,
ki se je že večkrat dobrega pokazal. S primerja-
njem so se preverili, da pri protinu, revmatizmu
in trganji po udih, kakor tudi pri prehlajenji, če
glava, zobje ali hrbet boli in bode na strani itd.,
najgotovjeje pomaga. Bolečine navadno ponehajo,
ko se prvič utre. Nizka cena 40 kr., oziroma
70 kr., omogočuje da si ga tudi nepremožni lahko
preskrbi. Varuj se škodljivih ponujenj, temveč
kupi le Pain-Expeller, ki ima „sidro“ za znaniko,
ker le ta je pristen. Dobiva se v skoro vseh
lekarňah. — Glavna zaloga: Lekarna pri „Zlatem
levu“ v Pragi, Nikolajev trg 7. — V Ljubljani
prodaja: E. Birschtz, lekar V Mariboru: J.
W. König, lekar.

Oznaniło.
Prihodnji
semenj v Višnji gori
bode zaradi praznikov dne 24. grudna
v ponedeljek dne 17. grudna.
Mestno županstvo v Višnji gori,
dne 4. grudna 1888. (83—2)

!Vsi stroji za kmetijstvo!
zlasti za sedanjo sezono.
Rezilnice za krmo
== po najnovejših sistemih. ==
Izdeluje jih v 30 različnih številkah in garantuje, da so
dobro narejene, prodaja po ceni in po najugodnejših
pogojih

IG. HELLER, Wien, II., Praterstrasse Nr. 78.
Obsirni katalogi na željo zastoj in franko.
Vsako vprašanje se radovoljno odgovori.
Jamstvo za dober material in največji uspeh.
Posredovalci se želé in dobro nagradé, zanesljivi agenti
se iščejo. (746—5)

Dobil sem vašo cenjeno pošiljatev, 1 flacon
izvlečka olja za sluh
katero ga sem naročil za 35letnega moža, bolehnega
za naglušnostjo. Zares pravi čudož je, kak upliv je
sredstvo imelo pri tej osobi. Ko je šle 4 ur je rabil,
slišal je moč več matrov s svojimi, poprej zavsem
gluhimi ušesi tiktakanje stenske ure. Mož, kate
remu se svet sedaj popolnem nov zdi, zahvaljuje Vas
in Boga za čudovito pomoč (781—2)
S spoštovanjem **Gustav Mayer, Aleksanderfeld.**
Ta izvleček olja za sluh
c. kr. sekundarskega zdravnika dr. S. hipeka, dobiva se
z navodilom, kako rabiti, po gld. 1-50 iz glavne za-
loge **Fraua Giacomelli-ja na Dunaji.**
Fünfhaus, Stadiongasse 1.

Pranja se ne bode bati več!

Pralni in ovijalni stroj
(sistema STRAKOSCH & BONER)

je zopet tako praktično in dragoceno izumljenje, da za-
radi svojih velkih koristij se povsod vedno bolj udoma-
čuje in bode polagoma neobhoden za vsako redno go-
spodinjstvo. Kakšne težave so združene, da se opere in
uredi umazano perilo, znano je dovo'j vsakej gospodi-
nji. Kako hitro in jako jednovito vrši se pa to s pre-
praktičnim strojem za pranje in ovijanje, iz katerega
pride perilo že več nego na pol suho, popolnoma čisto
in svetlo. Skoro brez šuma in brez truda dva človeka
v malo urah na tem stroji več obdelata, kakor pri na-
vadnih težavnih in zamudnih razmerah 4 do 5 dražih
žensk v ravno toliko dneh. Perilo se pri tem prav nič
ne poškoduje in je, kakor že povedano, jako čisto. Tudi
pomodri se pri tem lahko. Stroj postavi se lahko na
katerem kraji koli in ne onesnaži tal, ker deluje her-
metično zaprt. Na tisoče priznanih pisem je pri tovarni
STRAKOSCH & BONER na ogled. Tudi tu so že začeli
upotrebljati to velikansko in kori tno novost in naj sledé tu nekatera spričala o taci
strojih, katere sem jaz preskrbel in so se dobro obnesli.
Vabim torej gospodinjé, posestnike hotelov itd. najljubneje, da pridejo mnogo-
brojno kupovat te stroje.

Z velespoštovanjem (684—3)

FRAN DETTER, nasproti železnemu mostu v Ljubljani.

Gospodu **Franu Detter-ju v Ljubljani!**

Na željo Vašo potrjujem Vam prav rada,
da sem jako zadovoljna s pralnim in ovi-
jalnem strojem (sistema Strakosch & Boner),
ki se ga kupila pri Vas, ga vsakej go-
spodnji najsrčneje priporočam. Jaz ne bi
mogla pri mojem gospodinjstvu več poje-
šati tega, za vsako gospodinjstvo tako ko-
ristnega stroja, s katerim se prihrani mnogo
časa, dela in kuriva, ter se perilo jako varuje.
V Ljubljani, dne 10. oktobra 1888.
Karolina Dreise, tovarnarjeva žena.

Pralni in ovijalni stroj, kateri sem ku-
pila pri Vas (sistema Strakosch & Boner),
popolnoma ustreza njega zahtevam, kajti
prihrani se pri tem mnogo dela, časa in
kuriva, perilo pri tem nič ne trpi in torej
lahko ta stroj vsakej gospodnji iz lastne
skušnje najiskreneje priporočam.
V Ljubljani, dne 10. oktobra 1888.
Z velespoštovanjem
Jeanette Schlegel.

Fohnsdorfski premog
priznано najbolje kurivo za domačo rabo

priporoča se slehernemu, kojemu je do prijetne,
čiste in koristne kurjave. (832—3)

Kurivna moč: 142-39 kg. = 100 kg. Fohnsdorfskega premoga.
Zapečaoene vreče — edino sredstvo proti primankljejem.
Cenik s poskušnjo na zahtevo.
Naročbe s poštno dopisnico proti povračilu poštne.
J. DEBEVEC.
Hilser-jeva ulica št. 3 (Reher-jeva hiša) I. nadstropje.
Sekana in cela drva na mero in vago.

ILUSTROVAN
NARODNI KOLEDAR
za leto 1889.

Uredil, izdal in založil **Dragotin Hribar.**

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ in v bukvarni **J. Giontini-
jevi v Ljubljani.** — Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Vsebina: Popolen kalendarj, koledar, kateremu so pridejani tudi slo-
vanska imena, in cerkveni koledar. Nadalje: Genealogija cesarske hiše.
Sedanji vlad rji evropski. Splošne določbe c. kr. pošte. Brzojavni cenik.
Lestvica za pristojbine kolekov. Sejmi na Kranjskem. — Zabavni del:
Štiridesetletnica vladanja cesarja Frana Josipa I. Naši zaslužni možje.
Božja pota Slovencev. Na sveti večer. Smešnice. — Naznanila.

**Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja
je gotovo**
zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno po-
trebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbino. Naše življenje od-
visno je od tolikorih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz
oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo
obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja,
katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se
njegovih dobrot.

Za neznan denar more se zavarovati kapital, ki se izplača
po smrti preostale rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar
doživi 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato,
ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je
zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se
vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred
dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarov-
ancu samemu od dogovorjene starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu),
ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemno zava-
rovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi,** katere
prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega poseb-
nega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887.
iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25%, celo 48%.

Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje
zavarovanih 40.497 oseb za 22.835.193 goldinarjev.

Vsa pojasnila daje brezplačno (233—73)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
v lastnej hiši (Gospodske ulice 12).

Za čas stavbe
priporoča
ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10
v velikem izboru in po zelo nizki ceni

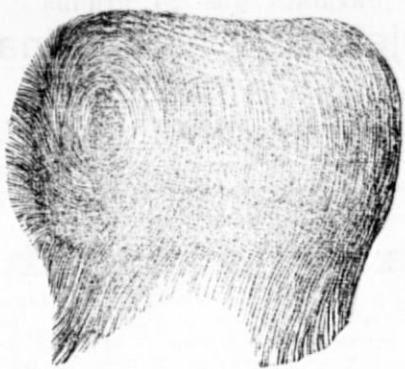
okove za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat
in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in
stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kam-
niški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dach-
pappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno
narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne
vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v
malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do
vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za sko-
pane vodnjake: železne cevi in železoliti gornji stojali,
kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile
in železne okove. (224—42)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in
plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lo-
pate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži
Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

HENRIK KENDA v LJUBLJANI.

Kožuhovi mufi.

Franc. Canin.	Zimski zajec.
gld. 4-10.	gld. 5.50.
Biber.	Oposum.
gld. 8.50.	gld. 5.30.
Chinchila.	S hermelinom podložen.
gld. 5.50.	gld. 9.30.
Šakal.	Mouflon.
gld. 6.70.	gld. 9.—.

Svilnati črni zajci.				
Št. 1	2	3	4	5
gld. —90	1-15	1-50	1-90	2-60
Svilnata črna opica.				
Št. 1	2	3	4	5
gld. 2-80	3-50	4-50	5-25	6-80
Astrakan in pliš.				
Št. 1	2	3	4	5
gld. 1-25	1-50	1-90	2-50	3-90
Svitli črni Castor				
Št. 1	2	3	4	5
gld. 5-20	6-90			7-60
Sealskin				
(temnorjava mehka žlahtna najbolj moderna kožušina).				
Št. 1	2	3	4	5
gld. 3-90	5—	6-90	7-50	9-50

JOSIPINA SCHUMI,

sladčičarsko in cukrarninarsko podjetje.

V blagovoljno pozornost.

P. n. občinstvo Ljubljane in okolice si ušojam prijazno opozarjati na svojo veliko zalogo

božičnih predmetov,

sladčic po jedi, bonbonov in dekoracij za božično drevesce.

Ker imam na prodaj lastne izdelke, sem v prijetnem položaju, da morem staviti najnižje cene. Vnanjemu občinstvu priporočam mično sestavljene zbirke od 3 do 10 gld. Vsaka zbirka zadostuje popolnoma za veliko božično drevesce. — Narobe na tako imenovane

Hamburške, Lübiške in Kraljevske (Königsberger) marcisanske torte, ovojčje, sočivje, prešičke sreče i. t. d. se ukusno, točno in po ceni izvrše. (802—5)

Na Kongresnem trgu, v Fischer-jevi hiši št. 13.

Najcenejši izvor za kupovanje za zimsko sezijo in Božič!

J. & S. Kessler v Brnu,

Ferdinandove ulice št. 7 sn.,

razpošiljata po poštne povzetki:

10 metrov zimskega lodna za ženske obleke, dvojne širokosti	gld. 5.50
10 metrov Vallerie-flanele za ženske obleke, najnovejši vzorec	gld. 4.—
10 metrov kalmuka, težke baže, najnovejši vzorec	gld. 2.70
10 metrov barhanta za obleke, težke baže, najnovejši vzorec	gld. 3.—
10 metrov blaga za ponočne suknje, križastega, najnovejši vzorec	gld. 2.50
29 vatlov Prostejskega barhanta, moder in rujav gl. 5, bel in rudeč	gld. 6.—
3-10 metra blaga za moško obleko za zimo, Ia. gld. 5.50, IIa.	gld. 3.75
2-10 metra blaga za zimske suknje, modnega, Ia. gld. 10.—, IIa.	gld. 6.—
2-10 metra blaga za ogrtače, modnega	gld. 6.—
6 kap iz pliša za gospode in dečke	gld. 1.50
1 zimska posteljna odeja iz Rouge, kompletna	gld. 3.—
1 žabraka, 190 cm. dolga, 130 cm. široka, Ia. žolta gld. 2.50, IIa. siva	gld. 1.50
1 Angora-ogrinjalo, za zimo 19/4, Ia. gld. 6.—, IIa.	gld. 2.80
1 ženski jopič iz ovčje volne, (Jersey), vseh modne barve Ia. gl. 3, IIa.	gld. 1.50
3 krili iz klobučine, bogato tamburirani, rudeči, sivi in rujavi	gld. 3.—
6 parov zimskih nogov, pletenih, v vseh barvah, progastih	gld. 1.50
1 platnena rjuha, 2 metra dolga, brez šiva	gld. 1.50
10 metrov posobne preproge, težke baže	gld. 3.50
1 mošava srajca, bela in barvasta, Ia. gld. 1.80, IIa.	gld. 1.20
3 dolavske srajce iz teškega oksforda	gld. 2.—
3 pare gač iz barhanta, platna Ia. gld. 2.50, IIa.	gld. 1.80
6 parov zimskih kratkih nogov, pletenih, v vseh barvah	gld. 1.10
6 ženskih srajc iz močnega platna ali šifona, Ia. gld. 5.—, IIa.	gld. 3.25
3 nočni korseti iz šifona, vezani Ia. gld. 4.—, IIa.	gld. 1.80
1 zastor iz jute, turški naris, Ia. gld. 3.50, IIa.	gld. 2.30
1 garnitura pregrinjaj, 1 prt in 2 post. pregr. iz ripsa gld. 4.50, iz jute	gld. 3.50
29 vatlov domačega platna, težke baže, 3/4 gld. 5.50, 1/4	gld. 4.20
29 vatlov oksforda, najnovejši naris	gld. 4.50
29 vatlov kanafasa, najnovejši naris, najboljše baže	gld. 6.—
3 prt, vseh barv, 3/4 gld. 2.—, 1/4	gld. 1.—

Uzorci zastonj in franko.

(580—12)

Naznanilo.

Dne 17. decembra t. l. ob 3. uri popoldne se bode na kolodvoru c. kr. državne železnice v Ljubljani v tovo: nem magacinu po javnej dražbi prodalo

pet škoporeznice.

Kdor želi kupiti, se vabi.

Predsednik
c. kr. železniškega obratnega urada.

Jos. Dettela.

(814—3)

J. Pserhofer-jeva

lekarna na Dunaji, Singerstrasse 15,
„Zum goldenen Reichsapfel“.

Kri čistilne kroglice, poprej „Univerzalne kroglice“ ime-
popo: no pravico, ker res je ni skoro bolezn, pri kateri bi ne bile že na
tisočkrat te kroglice pokazale čudovitega učinka svojega. V najtrdovratnej-
ših slučajih, ko so se druga zdravila zaman rabila, so te kroglice mnogo-
brojнокrat popolnoma ozdravile. 1 škatljica s 15 kroglicami velja 21 kr.,
1 zvitek s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri nefrankovane pošiljki po povzetju
1 gld. 10 kr.

Če se poprej pošlje denar, stane s poštnine prosto pošiljati vred:
1 zvitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zvitek 2 gld. 30 kr., 3 zvitek 3 gld. 35 kr.,
4 zvitek 4 gld. 40 kr., 5 zvitek 5 gld. 20 kr., 10 zvitek 9 gld. 20 kr. —
(Manj, nego jeden zvitek se ne pošlje.)

Pristne kroglice so le one, katerih nakaznica ima
imenski počrk J. Pserhofer-jev in katere imajo na pokrovu
vsake škatljice isti imenski počrk v rdeči barvi.

Nebojno pismo je došlo, v katerih se zahvaljujejo konsumenti teh krog-
lic za njih ozdravljenje po najrazličnejših in težkih boleznih. Kdor je le jeden-
krat jih poskusil, priporoča jih dalje.

Tu navedemo le nekaj zahvalnih pism:

Schlierbach, 17. febr. 1888.

Vaše blagorodje! Udano podpisani
prosi, da mu zopet pošljete štiri zviteke
vaših koristnih in izvršnih kri čistil-
nih kroglic.

S spoštovanjem
Ig. Neureiter, praktični zdravnik.

Hraše pri Smeledniku,
12 sept. 1887.

Blagorodni gospod! Božja volja je
bila, da so mi prišle Vaše kroglice v
roke in sedaj Vam pišem, kak uspeh
da so imele: Prehladila sem se bila v
otročej postelji, tako da nese moga
opravljati več dela svojega in bila
bi gotovo že mrtva, da me neso re-
šile Vaše čudovite kroglice. Bog bla-
goslovi Vas tisočkrat. Zaupam, da me
bodo kroglice Vaše popolnem ozdra-
vile, kakor so drugim k zdravju po-
magale

Terezija Križić.

Dunajsko Novomesto,
9. decembra 1887.

Vaše visokoblagorodje! Najtoplejšo
zahvalo izrekam v imenu 60letne tete
svoje. Trpela je za krončnim katarom
v želodeci in vodenico. Življenje bilo
jej je muka in mislila je, da je že
zgubljena. Slučajno dobila je škatljico
Vaših izvršnih kri čistilnih kroglic,
in je ozdravila, ko jih je dlje časa
rabila. S spoštovanjem

Jozefa Weinzettl.

Ozebljinski balzam J. Pser-
hofer-ja, že več let priznan za
najboljše zdravilo proti ozebljini
vsake vrste, kakor tudi proti zasta-
nim ranam. 1 lonček 40 kr., s fran-
kovano pošiljko 65 kr.

Trpotčev sok, proti kataru,
hrupavosti, krčevitemu kašlju. 1 ltr. stekl. 50 kr.

Amer. mazilo za protin,
najboljše sredstvo pri vseh protin-
skih in revmatičnih boleznih, trganji
po udih, išiji, trganji po ušesih itd.
1 gld. 20 kr.

Prašek proti potenju
nog. Cena škatljice 50 kr., s fran-
kovano pošiljko 75 kr.

Balzam za gušo, najboljše
sredstvo proti napevanju vratu. 1 flacon
40 kr., s frankov. pošiljko 65 kr.

Tonnochinin-pomada
J. Pserhofer-ja, najboljše sred-
stvo, da lasje hitreje rastejo. 1 lon-
ček 2 gld.

Angl. čudoviti balzam,
1 stekl. 12 kr., 12 stekl. 1 gld. 20 kr.

Razen tu navedenih preparatov so v zalogi vse v avstrijskih listih ob-
javljene domače in inozemske farmacevtske specialitete in se vsi predmeti,
ki bi jih morda ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in ceno preskrbe.

Posiljate po pošti se najhitreje izvrše proti predpošiljati
zneska, večje naročbe tudi proti poštne povzetju.

Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštnej nakaznici),
poština mnogo manj stane, kot pri pošiljki s povzetjem.
Največ zgoraj imenovanih specialitet se tudi dobiva v Ljubljani pri gospodih
lekarjih G. Piccoli in J. Swoboda. (773—3)

Zdravilna esenca (Praške kapljice)

proti sprijenemu želodecu, slabemu
prebavljenju, vsakovrstnim trebuš-
nim boleznim, najboljše domače sred-
stvo. Steklenica 22 kr.

Fiakarski prašek, proti
kataru, hripavosti, kašlju i. t. d. 1 škatljica
35 kr., s frankov. pošiljko 60 kr.

Univerzalni obliž Stendel-a,
ki se je že večkrat pokazal za dobro
zdravilo, če se kdo udari ali ubode,
pri ulesih na nogah in trdovratnih
bezgavkah, bolečih krvavih žuljih,
črvu v prstu, pri ranjenih in unetih
prsih, protinskih tokih in jednaci
boleznih. 1 lonček velja 50 kr., s
frankovano pošiljko 75 kr.

Univerzalna čistilna sol
A. W. Bullrich-a. Izvrstno do-
mače sredstvo proti nasledkom te-
škega prebavljenja, kakor: glavob-
olju, omotici, krču v želodeci, zgagi,
zlatej žili, zabasanju i. t. d. 1 paket
velja 1 gld.

Očesna esenca Romers-
hausen-a. 1 steklenica 2 gld. 50 kr., 1/4 ste-
klenice 1 gld. 50 kr.

Za Božič

priporoča

RUDOLF KIRBISCH,

sladčičar v Ljubljani, na Kongresnem trgu,

največjo in najcenejšo izber

sladornega blaga

in

(823—5)

obeskov za božično drevesce.

Vnanje naročbe se hitro izvršé in franko se pošiljajo na vsako pošto zabojčki z dobro izbranim božičnim blagom po 2 gld. in več.

Vino lastnega pridelka grajšine Bisag (Hrvatsko)

iz let 1883 dalje in sicer: grahovina, muskatelec, rulandec, bela skadarka, slankamenka, kraljevina, nadalje rdeče vrste burgundec in kosovina (Zimmt-
traube) v količinah po 1 hektoliter in več. Cene nizke. Pri vseh vrstah se jamči, da je vino čisto, neponarejeno prirodno. Uzorci so na zahtevanje na razpolaganje. Več pove **oskrbnitvo grajšine grofa Draškovića, Bisag,** pošta Novimarof, brzajavna postaja: Sv. Ivan-Zelina. (842—1)

Po soglasnej sodbi odličnih strokovnjakov

je

koroški rimski vrelec

jako odlična zdravilna studenčnica pri vrtnih, želodčnih, mehurnih in obistnih boleznih, pri kataru, hripavosti, kašljanju, posebno za otroke, poleg tega pa tudi (736—6)

jako fina namizna voda

s posebno dobrim okusom, brez vseh organskih in želodcev otežujočih primesi.

V Ljubljani ga prodaja **M. E. Supan;** v Kranju: **F. Dolenc;** v Celju: **J. Matič.**

Brnsko sukno

razpošiljam proti gotovini ali povzetju po čudovito nizkej ceni in sicer

le dobre baže:

3-10 metra, zadosti za zimsko obleko . . .	gld. 3.75
3-10 metra, za boljšo zimsko obleko . . .	" 5-20
3-10 metra, za boljšo zimsko obleko . . .	" 6—
3-10 metra, za fino zimsko obleko . . .	" 8—
3-10 metra, za fino zimsko obleko . . .	" 10—
3-10 metra, za jako fino zimsko obleko . . .	" 12—
3-10 metra, za jako fino zimsko obleko . . .	" 14—
3-10 metra, za najfinejšo zimsko obleko . . .	" 16—

Izvrstno Brnsko sukno za suknje:

2-10 metra, za celo zimsko suknjo . . .	gld. 5.—
2-10 metra, za boljšo zimsko suknjo . . .	" 5-50
2-10 metra, za fino zimsko suknjo . . .	" 6—
2-10 metra, za najfinejšo zimsko suknjo . . .	" 10—

Štirski loden (747—10)

za lovske suknje in menčikove:

2-10 metra	gld. 5.20
----------------------	-----------

Jedina kristijanska razpošiljalnica

KAROL PECHACZEK

v Brnu, Zelny trh 13.

Uzorci zastoj in franko.

Dva učenca

vsprejmeta se takoj v neko večjo prodajal-
nico z mešanim blagom na Dolenjskem.

Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“. (835—2)

Poezije

SIMONA GREGORČIČA.

II. zvezek. — Založil Josip Gorup.

Dobivajo se samo pri meni. Broširane po 1 gld.,
s pošto 5 kr. več; elegantno vezane po 1 gld. 60 kr.,
s pošto 5 kr. več. (439—43)

Naročila se najlažje izvršujejo po postnih nakaznicah.

FRAN DEŽMAN,

knjigovez v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6.

Gg. šolskim predstojnikom
in učiteljem

(223—42)

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA

trgovina z železnino in orodjem

na Mestnem trgu št. 10

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja
za sadjarejo in obdelovanje sadnih dreves,
in sicer: drevesna strgulja, škarje za go-
senice, ročna lopatica, drevesna žaga,
sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik,
cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnar-
ski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa
na lepo popleskani leseni plošči
urejena in po prav nizki ceni.

R. DITMAR jeva

c. kr. priv.
tovarna za svetilnice

DAUNJ.

R. DITMAR jeva

c. kr. priv.

Dunajska

bliskovna svetilnica 30"

(Patent 1888)

ima kroglasto, blesteče belo plame in

neznansko svetlobno silo 105 sveč,

katero so določila fonometrična merjenja gospodov

dr. Leonh. Weber-ja, kralj. profesorja na kralj. vseučilišči v Vratislavi in
dr. Rud. Benedikt-a, docenta na c. kr. tehniške velikej šoli na Dunaji,
in se torej ne opira na kako poljubno trditev.

R. Ditmar-jeva c. kr. priv. bliskovna svetilnica 30"

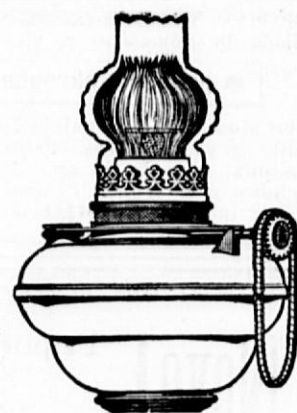
se spodaj prižge, lahko uravnava in ugasne, je kolikor le mogoče enojno narejena ter je tudi rav-
nanje ž njo jako priprosto, drži petroleja za deset ur ter
je cenejša, nego druge svetilnice podobne konstrukcije domačega in inozemskega izdelka.

R. Ditmar-jevi c. kr. priv. meteorski svetilci s kroglastim plamenom

v velikosti: 15" 20" 25" 30" 35" 45"
s svetilno silo: 28, 45, 66, 76, 120, 157 sveč
dobé se primerno veliki

za namizne in viseče svetilnice, stenske svetilnice, laterne
i. t. d. v vseh opravah in po vseh cenah. (550—17)

Ditmar-jeve svetilnice ima v zalogi vsaka boljša trgovina s svetilnicami.

Bliskorni svetilec z ustarkom.

R. DITMAR-jeve

bliskovne in meteorske svetilnice, namizne, viseče in stenske svetilnice

v največji izberi in po izvirnih cenah ima

FRAN KOLLMANN V LJUBLJANI.

(551—18)

Vabilo na naročbo.

Pred leti imeli smo „Slovenci“ hkratu troje humorističnih listov, sedaj pa, ko s koncem leta preneha še „ROGAČ“, ne imeli bi nobenega več. Ker bi to vsekakor bil nedostatek v našem javnem življenju, ker se v šalivi obliki more marsikaj povedati, kar sicer ni možno, ker je še vedno mnogo predmetov za šale in dovtype, mnogo pa tudi taci, ki si novega tacega lista želijo, sklenili smo izdajati z novim letom

„BRUS“

političen in šalji list,

ki bode izhajal 1. in 15. dne vsakega meseca. — „BRUS“ bode z odlično besedo, s satiro in humorjem razpravljaj dneva vprašanja, pisal bode, kolikor razmere dopuščajo, svobodno ter skrbel čitateljem svojim za pouk in prijetno zabavo.

V ta namen prinašal bode poleg resnega in šaljivega gradiva vsakovrstnih izvirnih ilustracij, vmes pa tudi lepo izdelane podobe naših velmož. V prvi številki pride na vrsto prvi naš humorist, nepozabni Levstik, potem Prešeren in dr.

Rodoljube po vsem Slovenskem uljudno vabimo, da nas duševno in gnetno blagovoljno podpirajo pri tem podjetju. Čim večji bode sotrudnikov in čitateljev krog, tem boljši, tem raznovrstnejši bode list.

„BRUS“ stoji za vse leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gld.

Dopisi pošiljajo naj se na uredništvo, naročnina pa na upravnništvo „BRUS“-ovo v „Narodni Tiskarni“, kjer se vsprejemajo tudi inserati, katerim se cena določa po dogovoru.

Uredništvo in upravnništvo

„BRUS“-a.

(828—2)

Za lovsko sezono!

Največja izbor orožja z jamstvom, da je dobro in da dobro strelja, kakor: **Lovske in salonske puške, revolverji**, ravno tako tudi mnogo za lov potrebnih priprav ima **po ceni** (531—13)

Fran Kaiser,

puškar in prodajalec orožja, Ljubljana, Selenburgove ulice.

Tudi se popravila hitro in po ceni izvršujejo.

Deželno zdravilišče Rogatec Slatina.

Štajersko. Postaja juž. žel.: Poličane.

Sesija

maj—oktober. Bolezen prebavlj. organov.

Priležno bivanje. Prospekte pri ravnateljstvu zastonj.

Zaradi **Tempeljski vrelec.** kislne

oglenčeve izborna

pijača in pomešana z vinom ali ovočnimi sokovi

• prijetna okrepčevalna pijača. •

Obe studenčnici prodajajo: gospod Mih. Kastner, nadalje gospodje: Jos. Fabian, C. C. Holzer, Peter Lassnik, Ivan Luckmann, Ivan Perdan, S. Schlaffer, Schussnig & Weber in Jos. Terdina v Ljubljani, kakor tudi ravnateljstvo v Slatini. (109—14)

Tempeljski, Styria-vrelec.

Že stoletja sloveča

Glauberjeva slana kislina voda.

Pitno in kopalno zdravljenje,

z mrzlo vodo, mlekom i. t. d.

Glavna indikacija:

Naznanilo.

Cestni odbor naznanja, da bo most na Fužinah od 9. do 24. decembra za vsako vožnjo zaprt.

Andrej Knez,

načelnik.

(841—1)

„Kmetovalec“

je jedini slovenski, gospodarski list s podobami. „Kmetovalec“ izhaja dvakrat na mesec na celi polji. „Kmetovalec“ prinaša poljedelske, živinarske, vinarske in druge članke, gospodarske novice ter daje naročnikom svojim dobre gospodarske svete. „Kmetovalec“ stoji na leto 2 gld., za gg. učitelje in knjižnice ljudskih šol pa le 1 gld. Naročniki, ki vstopijo med letom, dobé vse izišle številke tistega letnika. (103—21)

„Vrtnar“

je list s podobami, ki prinaša sadjarske in oplohi vrtnarske članke. „Vrtnar“ izhaja dvakrat na mesec. „Vrtnarja“ dobé naročniki „Kmetovalca“ zastonj.

Posebna, v tej deželi razširjena bolezen je slabo prebavljenje.

Naša modna kuhinja in modni način življenja sta vzroka te bolezni, ki nas nenadoma napade. Mnogi ljudje trpé včasih za bolečinami v prsih in bokih, včasih tudi v hrbtu; čutijo se zaspale in trudne, imajo slab okus v ustih, zlasti zjutraj: nek poseben slez se jim nabira na zobeh, slasti nima do jedij, v želodci leži jim neka teža, v želodčevi votlini čutijo včasih neko nedoločeno otrpnenje, katerega ne odpravi uživanje jedij. Oči upadejo, roke in noge so mrzle in mastne; čez nekaj časa začne še kašelj; sprva suh, čez nekaj mesecev pa z zelenkastimi izvrski. Kogar ta bolezen zadene, se čuti vedno zaspalega, spanje ga ne upokoji; potem postane nervozen, razdražljiv in nejevoljen, hude slutnje ga napadajo, če hitro ustane, se mu v glavi vrti, kakor bi se mu cela glava sukala; čreva se mu včasih zamaše, koža mu je včasih suha in vroča, kri postane gosta in zaostaja, belina v očeh se porumeni, urina ima malo ter je temne barve; in če se pusti dolgo stati, se nabere na dnu neka gošča; hrana se takemu človeku pogostoma vzdiguje, pri čemer čuti včasih sladke, včasih pa kisel okus; kar spremlja močno bitje srca. Vid mu peša pege se kažejo pred očmi, ter ga napada čut teske onemoglosti in zaspalosti. Ti simptomi se pogostem ponavljajo in lahko se reče, da skoro tretjina prebivalstva te dežele boleha za to boleznijo v jednj ali druge obliki. Škakerjev izvleček pa spravi urenje jedij na tako pot, da bolno telo dobiva hrane, ter se prejšnje zdravje zopet povrne. Učinek tega zdravila je zares čudovit. Na milijone in milijone steklenic je že razprodanih, in število spričeval, ki potrjujejo zdravilno moč tega zdravila je izredno veliko. Na stotine boleznij, ki imajo razna imena, je posledica slabega prebavljenja; in če se poslednje zlo odpravi minejo tudi druga, kajti so le simptomi prave bolezni. Zdravilo je Škakerjev izvleček. Spričevala na tisoče oseb to dokazujejo brez vsake dvojbe, kajti pohvalno se izrekajo o njega zdravilnih svojstvih. To izvrstno zdravilo se dobiva v vseh lekarnah.

Oso, ki boleha za zabasanjem, naj rabijo „Seigel-ove čistilne kroglice“ v zvezi s Škakerjevim izvlečkom. „Seigel-ove čistilne kroglice“ odpravijo zabasanje, kroté mrzlico in prehlajenja, odpravijo glavobol in zatré žolčnico. Kdor jih je enkrat poskusil, bode jih gotovo še dalje rabil. Uplivajo polagoma in ne napravljajo nobenih bolečin. — Cena 1 steklenici Škakerjevega izvlečka gld. 1.25, 1 škatlici „Seigelovih čistilnih kroglic“ 50 kr. (854—19)

Pred ničvrednimi izdelki, ki celo škodljivo uplívajo, se svari.

V Miklosu, pošta Slatina v Slavoniji, dne 24. septembra 1887.

Zahvaljujem se Vam, da ste tako hitro izvršili mojo naročbo ter poslali mi Škakerjevega izvlečka in Seigelovih pil. Kaj vredno je imeti dobro zdravilo doma. Prosim pošljite mi še 1 steklenico izvlečka. Z velespoštovanjem

P. Horváth.

V Radstadt, dne 3. junija 1887.

Vaše blagorodje:

Usojam se Vam pisati za dve steklenici „Škakerjevega izvlečka in 6 škatlic Seigel-ovih čistilnih pil, katero mi blagovolite poslati po poštne povzetji. Izvleček in Seigelove pile so mi dobro dele. Še spoštovanjem

Janez Jud, hišni posestnik v Radstadt, Bugar.

Lastnik „Škakerjevega izvlečka“ in Seigelovih kroglic je A. J. White, Limited London, 35 Faringdan Road E. C.

Glavno zalogo in centralno razpošiljalnico ima Ivan Nep. Harna, lekarna „pri Zlatem levu“ v Kromerizu (na Moravskem) in se dobiva skoro v vseh lekarnah v Avstriji.

Imajo lekarne:

na Kranjskem, Koroškem, Primorskem: v Ljubljani, Velikovi, Wolfbergu, Ub. pl. Trnkoczy, G. Piccoli; v Celovci, Peter Birnbacher, Alf. Egger in W. Thurnwald; v Brezah, St. Mohorji, Preva ih, Gostentschnig; na Trbiži, v Beljaku, dr. Kumpf, Friedr. Scholz; v Ajdovščini, Idriji, Kamniku, Pulji, J. Cabucchio; na Reki, G. Prodani; v Gorici, J. Cristoforoletti, Pontoni, A. Gironzoli; v Trstu, Suttina A. al Camelo, Praxmarer A. aj due Mori, J. Serravallo, al Redentore C. Zaneti, alla Sesta d'oro; Podgradom, Nic. B. Gionovici; v Spletnu, Altjanovici, Tocigi; v Zadru, Androvici; v Susaku pri Reki, v Novem pri Reki, v Malem Lošinju, O. Viviani, in skoro v vseh lekarnah ostalih mest države.

Novo!

Priporočamo vsem gospodinjam po nas novo uvedeni in po preskušeni metodi napravljeni

Tschinkel^{nov} kavin zdrob

Novo!

v okusnih, jako praktičnih pušicah.

(508—20)

kot najboljši, najkrepkejši in zaradi tega tudi najcenejši dodatek k bobastej kavi.

Novo!

SCHÖNFELD. LOBOSITZ.

Avg. Tschinkl-a sinovi,

DUNAJ. LJUBLJANA.

Novo!

Najstarejša tvrdka za kavine surogate cele države.